

Senior- og værdighedspolitik 2023-2026

Fanø Kommune, Byrådet, juni 2023

FORORD

På Fanø er andelen af ældre borgere stigende. Mange har et godt helbred, men risikoen for en lang række sygdomme stiger, jo ældre vi bliver.

På Fanø er det – ligesom i resten af landet – afgørende at vi hele tiden holder os ajour med den nyeste viden på området. Vi skal blive ved med at dygtiggøre os og sikre os, at de indsatser vi leverer til borgeren, virker efter hensigten.

Fanø Kommunes Senior- og værdighedspolitik er Social- og sundhedsudvalgets bud på, hvordan vi kan sikre en balance mellem borgerens behov og de ressourcer vi har til rådighed – nu og i fremtiden.

God læselyst!

/ Johan Brink Jensen, Udvalgsformand Social- og sundhedsudvalget og Trine Nanfeldt, Velfærdschef.

INDLEDNING

Du sidder med Fanø Kommunes Senior- og Værdighedspolitik. Politikken er blevet til i et samarbejde med de ældre, deres pårørende, repræsentanter fra Seniorrådet og Handicaprådet samt Social- og sundhedsudvalget.

Senior- og Værdighedspolitikken sætter rammen og retningen for de kommende års indsats på ældreområdet. Siden 2016 har alle landets kommuner formuleret en værdighedspolitik, der beskriver kommunens værdier og prioriteringer på ældreområdet (Bekendtgørelse om Værdighedspolitikker).

Værdighedspolitikken skal som minimum behandle følgende temaer:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen
- Mad og ernæring
- En værdig død
- Pårørende
- Bekæmpelse af ensomhed

Ligesom resten af landets kommuner står Fanø Kommune over for en demografisk udfordring. De næste mange år vil der blive flere ældre. På Fanø vil andelen af 65 + årige stige med 29 % i 2045 (DST, 2023).

Den demografiske udfordring er imidlertid ikke den eneste udfordring for Fanø. Hurtigere udskrivninger og en omlægning fra stationær til ambulante behandling på sygehusene betyder at Fanø Kommune – ligesom resten af landets kommuner - i større omfang løser nye og mere komplekse pleje- og behandlingsopgaver. Fanø Kommune har, som resultat heraf, etableret et samarbejde med Sydvestjysk Sygehus og Esbjerg Kommune omkring sygepleje med akutfunktion, og i 2021 tilsluttet sig en samarbejdsaftale med Region Syddanmark – "Samarbejdsaftale for IV-behandling i nærområdet"

Også opførelsen af nyt plejehjem vil bidrage positivt, men det kan ikke stå alene. Hvis vi skal kunne håndtere udfordringerne, så vi også om 10 år kan levere den nødvendige ældrepleje til de svageste borgere, skal vi prioritere vores ressourcer. Vigtigst af alt skal vi tage afsæt i de ældres ressourcer – også når de har brug for hjælp.

POLITIKKENS MÅLGRUPPE

Behovet for støtte og hjælp er individuelt. Men for det enkelte menneske vil behovet typisk være stigende i takt med alderen. Målgruppen for Senior- og værdighedspolitikken er derfor inddelt i tre grupper af ældre. Derudover er pårørende til svækkede ældre også i målgruppen.

Selvhjulpne og aktive ældre – som måske slet ikke ser sig selv som "ældre". Arbejdslivet er ophørt eller i sin sidste fase og man finder tid til at dyrke nye og gamle interesser, tid til samvær med familie og venner eller har måske ønsket om at tage det mere med ro og nyde naturen på Fanø.

Ældre som fortrinsvis bor i deres hidtidige bolig og i vid udstrækning klarer sig selv, men har behov for støtte til f.eks. praktiske opgaver og/eller pleje.

De svageste ældre som har behov for at være tæt på hjælp døgnet rundt. Det kan være ældre i en plejebolig med tæt kontakt til pleje- og sundhedspersonale. Og det kan være ældre i eget hjem, hvor hjælpen fra en ægtefælle/pårørende – i kombination med fagpersoners hjælp – gør det muligt, at blive i eget hjem.

Pårørende til svækkede ældre. Pårørende kan være ægtefælle, voksne børn, søskende andet familiemedlem eller en bekendt, som varetager pleje, omsorg og/eller praktiske opgaver hos den ældre med svækkelse pga. alder eller sygdom.

VÆRDIER

Fanø Kommunes Senior- og Værdighedspolitik bygger på Byrådets overordnede Velfærdspolitik og værdierne:

Helhedsorienterede løsninger & Samskabelse

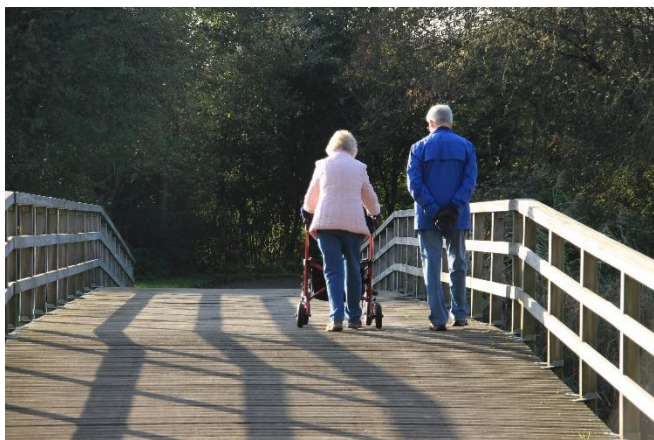
Selvom man bliver ældre, er man stadig sig selv. Vi tilrettelægger indsatser, der afspejler borgerens behov og forudsætninger. På den måde iværksætter vi løsninger der giver mening for borgeren, og som virker efter hensigten. Vi arbejder med *hele* borgerens situation og *samskaber* ved at inddrage familiens og netværkets ressourcer.

Tværfaglig viden & Koordinerede forløb

I Velfærdsforvaltningen samarbejder vi på tværs af forvaltningens områder og sikrer at værdifuld viden deles på tværs af fagområder. Vi arbejder med klare arbejdsgange og sikrer effektiv vidensdeling i koordinerede forløb. På den måde opnår vi effektive indsatser, og undgår overlap og gentagelser.

Tidlig opsporing & Forebyggelse

I Fanø Kommune har vi fokus på tidlig opsporing og forebyggelse. Vi italesætter opmærksomheder og prioriterer gennemsigtighed og dialog. På den måde sikrer vi tillid og tryghed i samarbejdet med borgeren. Vi arbejder med tidlig opsporing og forebyggelse, og iværksætter indsatser der medvirker til at borgeren atter kan finde fodfæste i eget liv.

MÅLSÆTNINGER

Vi ønsker at alle ældre har mulighed for, at få sund kost og gode mad- og måltidsoplevelser

Derfor vil vi have fokus på:

- At tænke mad som andet end sund næring – måltider indtaget i godt selskab øger vores appetit og danner grobund for sociale fællesskab
- Mulighed for at skabe "måltidsfællesskaber" hvor de ældre kan mødes omkring måltidet – enten fysisk eller eventuelt virtuelt – også selvom de stadig bor i egen bolig
- At undersøge muligheden for at etablere en "madcafé" hvor alle kan komme til et godt måltid mad, en kop kaffe og en snak – også dem der bor i eget hjem
- Indflydelse – de ældre skal have indflydelse på hvad de skal spise
- Fremstilling af måltider – tæt på hvor de skal spises, så duft og synsindtryk bliver en del af måltidet

Vi ønsker at understøtte det aktive ældre liv, hvor alle ældre er så selvhjulpne som muligt, så længe som muligt og inddrager de pårørende hvor det er relevant

Derfor vil vi have fokus på:

- At understøtte den enkelte i så stor grad af selvhjulpnehed, som det er muligt
- At understøtte borgeren i at kunne være i eget hjem, så længe det er muligt
- At understøtte den enkelte i at vælge til- og fra indenfor en fastlagt ramme af div. serviceydelser

Vi ønsker at understøtte borgernes livskvalitet

Derfor vil vi have fokus på:

- At bevæge os væk fra at tænke livskvalitet som "kasser" og mere i individuelle behov
- At understøtte et socialt netværk med fællesskaber
- at sikre mangfoldighed i fællesskaber til borgerne
- at de eksisterende tilbud formidles til borgerne

Vi ønsker at alle ældre modtager sammenhængende pleje- og sundhedsindsatser af høj faglig kvalitet, og at de gives så tæt på borgeren som muligt

Derfor vil vi have fokus på:

- Kommunikation og information med borger og evt. pårørende – uden dialog kan vi ikke hjælpe hinanden og vigtig viden går tabt
- Gengangere – borgerne bliver mødt af de samme medarbejdere i videst mulig omfang - så de ikke skal "starte forfra"
- At medarbejderne arbejder sammen på tværs – køkkenassistenten kender også Gerda og kan tage en snak med hende mens kartoflerne koger
- Et godt arbejdsmiljø for medarbejdere – "harmonisk og godt samarbejde giver god pleje"
- At vores nye plejecenter danner rammen om plejen af de svageste ældre.

Vi ønsker at medvirke til at ældre ikke oplever ensomhed

Derfor vil vi have fokus på:

- At understøtte de mange mangfoldige sociale fællesskaber – når vi ses med andre bliver vi mindre ensomme
- Formidling af tilbud og aktiviteter f.eks. via "Aktivt Ældreliv" og hjemmeplejens medarbejdere
- Bevare og udnytte dagtilbud på plejecenteret
- Bevare og understøtte initiativer, mødesteder mv.

Vi ønsker at alle døende får en fredelig og værdig livsafslutning

Derfor vil vi have fokus på:

- At borgers "sidste ønsker" skal siges i god tid – indsamling af vigtig viden skal ske mens borger kan. Arbejdet skal systematiseres, og gøres lettilgængelig for personalet
- At der er ressourcer til rådighed så medarbejdere kan opkvalificeres med de fornødne kompetencer (f.eks. via værdighedspuljemidlerne)
- Tilknytning af frivillige (vågekoner) til de borgere, der ikke har pårørende – ingen skal være alene i den sidste tid

FRA POLITIK TIL VIRKELIGHED

Senior- og værdighedspolitikken fastlægger værdier og retning for ældreplejen, men lægger også et bredere perspektiv på kommunens samlede indsats på ældreområdet. Politikken skal derfor læses og iværksættes i tæt sammenhæng med de mål og principper, som i øvrigt er fastlagt for kommunens indsats på ældreområdet – f.eks. i kommunens Velfærdspolitik, Sundhedspolitik og Handicappolitik.

Ifølge bekendtgørelse om kommunale værdighedspolitikker skal kommunalbestyrelsen, indenfor det første år af den kommunale valgperiode, vedtage en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje. Det betyder at Senior- og værdighedspolitikken skal behandles og opdateres igen i 2026.

